

Surinaams-Javaanse
ouderen
in Hoogezand-Sappemeer

Resultaten onderzoek naar woon- en zorgvoorzieningen voor Surinaams-Javaanse ouderen in juli 2003.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
1. Huidige situatie.....	3
1.1. Leeftijd, geslacht en duur in Nederland.....	3
1.2. Burgerlijke staat.....	4
1.3. Inkomen.....	4
1.4. Huidige woning.....	5
1.5. Deelname aan sociale activiteiten.....	6
1.6. Voorzieningen.....	6
1.7. Benodigde hulp.....	7
1.8. Gebruik van voorzieningen.....	8
1.9. Gebruik van instanties, woningaanpassing en hulpmiddelen.....	9
2. Toekomstige situatie.....	10
2.1. Oude dag.....	10
2.2. Soort woning.....	10
2.3. Wijk.....	11
2.4. Toekomstige behoefte aan voorzieningen in een woongroep.....	11
2.5. Toekomstige behoefte zorg.....	12

Inleiding

Dit rapport is het resultaat van de vragenlijst (enquêteformulier) 'Woongroep Surinaams Javaanse ouderen'. De vragenlijst is opgesteld in juli 2003 en voorgelegd aan Javaanse ouderen in Hoogezand-Sappemeer. De resultaten zijn in de maand daarna verwerkt en in september doorgenomen met de Javaanse organisaties.

Er zijn 100 vragenformulieren uitgezet en 81 ingevuld terugontvangen. De doelgroep is de Surinaams-Javaanse ouderen in de leeftijd van 50 jaar en ouder. De vragen zijn door de enquêteurs huis-aan-huis mondeling doorgenomen en is een inspanning geweest van de vertegenwoordigers van de Javaanse organisaties in Hoogezand-Sappemeer.

De vragenlijst is opgedeeld in 5 groepen:

- de algemene situatie
- de sociale situatie en behoefte
- de persoonlijke situatie en behoefte
- de gezondheid
- de fysieke situatie en behoefte

Dit rapport bevat slechts de uitgewerkte resultaten. Voor conclusies en aanbevelingen wordt verwezen naar het eindrapport van de commissie 'Woongroep Surinaams-Javaanse ouderen in Hoogezand-Sappemeer' waarbij dit als bijlage is toegevoegd.

1. Huidige situatie

In totaal zijn er 100 personen benaderd om mee te werken aan de mondelinge enquête. In totaal hebben 81 personen daadwerkelijk meegedaan. Dit betekent een erg hoge respons van 81 procent. De reden waardoor mensen niet mee hebben gedaan is omdat ze niet thuis waren of op dat moment geen tijd hadden.

De enquêteurs zijn door middel van een instructie ingelicht over de vragenlijst. Dit heeft tot gevolg gehad dat de vragenlijsten zeer volledig zijn ingevuld. De meeste vragen zijn beantwoord, alleen de vraag over het inkomen leverde wel eens een probleem op.

1.1. Leeftijd, geslacht en duur in Nederland

De gemiddelde leeftijd is 60 jaar. De jongste personen zijn 55 en de oudste persoon is 90 jaar oud.

Tabel 1. Geslacht

Geslacht	Aantal	Percentage
Man	44	54 %
Vrouw	37	46 %
Totaal	81	100 %

In totaal is 54 procent van de respondenten man en 46 procent is vrouw. In aantallen zijn er 44 mannen en 37 vrouwen.

Tabel 2. Verblijfsduur in Nederland

Duur in Nederland	Aantal	Percentage
11-15 jaar	2	2 %
15-20 jaar	5	6 %
Langer dan 25 jaar	74	92 %
Totaal	81	100 %

De meeste mensen wonen langer dan 25 jaar in Nederland.

1.2. Burgerlijke staat

Qua burgerlijke staat ziet de verdeling er als volgt uit. Bij de huishoudens die samenwonend zijn of gehuwd moet als aantekening worden geplaatst dat meestal beide partners zijn geïnterviewd. Daarom gaat het in dit onderzoek om personen en niet om huishoudens.

Tabel 3. Burgerlijke staat

Burgerlijke staat	Aantal	Percentage
Alleenstaand	16	20 %
Gehuwd	60	74 %
Samenwonend	5	6 %
Aantal personen	81	100 %

Van de respondenten is bijna driekwart gehuwd en één vijfde alleenstaand. Bij een aantal personen wonen nog kinderen in huis. In totaal zegt 32 procent van de respondenten dat er kinderen bij hun in huis wonen, de verdeling daarin naar leeftijd is als volgt:

- kinderen tussen 0 en 5 jaar : 6 %
- kinderen tussen 10 en 15 jaar : 23 %
- kinderen tussen 15 en 20 jaar : 6 %
- kinderen tussen 20 en 25 jaar : 37 %
- kinderen ouder dan 25 jaar : 28 %

1.3. Inkomen

De inkomensverdeling zoals aangegeven door de respondenten ziet er als volgt uit. Het gaat om het netto inkomen

Tabel 4. Inkomensbron

Inkomensbron	Aantal	Percentage
Arbeid	24	27 %
Pensioen/AOW	16	18 %
WAO	17	19 %
WW	4	5 %
Bijstand	19	22 %
VUT	2	2 %
ANW	1	1 %
Geen	1	1 %
Niet ingevuld	4	5 %
Totaal	88	100 %

Van de 81 personen hebben 24 personen inkomen uit arbeid. De overige respondenten zijn afhankelijk van een ander inkomen. Sommige personen hebben twee inkomens. Bijvoorbeeld mensen met AOW, ontvangen ook vaak een aanvullende bijstandsuitkering. Het gemiddelde huishoudinkomen ligt tussen de € 500 en € 1.250. Van de respondenten heeft 5 procent de vraag niet ingevuld.

1.4. Huidige woning

In de onderstaande tabel staat de huidige woonsituatie van de respondenten.

Tabel 5. Woonsituatie

Woning	Aantal	Percentage
Koopwoning	15	19 %
Huurwoning	65	80 %
Inwonen bij familie	1	1 %
Totaal	81	100 %

Van de respondenten woont 80 procent in een huurwoning.

Tabel 6. Soort woning

Soort woning	Aantal	Percentage
Eengezinswoning	64	79 %
Portiekwoning	7	9 %
Flat/appartement	10	12 %
Aanleunwoning/serviceflat	0	0 %
Totaal	81	100 %

De meeste mensen wonen in een eengezinswoning, bijna 80 procent. Opvallend is dat, gezien de leeftijden, op één na, alle respondenten nog zelfstandig wonen.

1.5. Deelname aan sociale activiteiten

Er is aan de respondenten gevraagd of ze mee doen aan sociale activiteiten, waarbij het mogelijk was meerdere activiteiten aan te kruisen.

Tabel 7. Deelname activiteiten

Activiteit	Aantal
Gymnastiek/yoga	8
Cursussen	8
Vrijwilligerswerk	17
Bezoek aan moskee	41
Bezoek aan buurthuis	8
Eigen vereniging	60
Kerk	2

Van de respondenten bezoeken 60 personen de eigen vereniging. Op de tweede plaats komt het bezoek aan een moskee en als derde vrijwilligerswerk, hierbij wordt opgemerkt dat de eigen vereniging veelal de islamitische vereniging is. De deelname aan de overige activiteiten is minimaal. Over het algemeen zijn de respondenten, buiten de eigen vereniging of moskee, niet erg actief.

De vraag of men behoefte heeft aan andere sociale activiteiten, wordt door 7 personen bevestigd. De overige vonden dat er voldoende activiteiten worden georganiseerd.

1.6. Voorzieningen

Als eerste is gevraagd welke voorzieningen men belangrijk vindt in de eigen woonomgeving.

Tabel 8. Belangrijke voorzieningen/instanties in de wijk

Prioriteit	Voorzieningen
1	Huisarts
2	Apotheek
3	Gebedsruimte
4	Winkels
5	Bank
6	Ontmoetingsruimte
7	Openbaar vervoer
8	Postkantoor
9	Bibliotheek

De respondenten konden cijfers geven welke voorziening ze het belangrijkste vinden. De huisarts en de apotheek staan duidelijk bovenaan. Ook een gebedsruimte en winkels moeten dicht in de buurt zijn. Voor een bibliotheek of postkantoor wil men nog wel een eindje lopen.

1.7. Benodigde hulp

Als mensen ouder worden, betekent dit ook vaak dat ze meer hulp nodig hebben bij bepaalde activiteiten, de tuin bijvoorbeeld of het huishouden.

Tabel 9. Hulp bij activiteiten

Activiteiten	Aantal
Persoonlijke verzorging	0
Huishouden	8
Inkopen doen	2
Klussenhulp	8
Tuinonderhoud	8
Administratie	14
Geen hulp	57

Van de respondenten zegt 70 procent (57 van de 81) dat ze geen behoefte hebben aan hulp. Van de groep die wel hulp hebben gevraagd blijkt hulp bij de administratie het hoogst te scoren. De hulp komt meestal van de kinderen: 36 %. Overige familieleden en burens scoren elk 17 %.

1.8. Gebruik van voorzieningen

Aan de respondenten is gevraagd of ze op dit moment gebruik maken van voorzieningen.

Tabel 10. Gebruik van voorzieningen

Voorzieningen	Aantal
Maaltijdvoorziening	0
Servicetaxi	4
Alarmering	1
Vrijwilligersvervoer	2
Thuiszorg	9
Betaalde huishoudelijke hulp	3
Medische hulpmiddelen	3
CMZ	0
Klussendienst	0
WVG vervoersvoorziening	2
WVG woningaanpassing	0
WVG hulpmiddelen	0
Bijzondere bijstand/minimabeleid	4
60+ kaart	13
Geen gebruik	60

Ook het gebruik van voorzieningen blijkt erg laag, 74 procent (60 van 81) maakt geen gebruik van bovenstaande voorzieningen.

Tabel 11. Reden niet gebruik

Reden	Aantal
Ik ken ze niet	2
Ken ze wel, maar weet niet hoe ze te gebruiken	5
Geen behoefte aan, niet nodig	35
Niet van toepassing	27

Opvallend is dat er zo weinig gebruik wordt gemaakt van voorzieningen. Gelet op het minimabeleid van de gemeente en de inkomens van de respondenten is het wel vreemd dat hier geen gebruik van wordt gemaakt terwijl men als reden opgeeft dat men geen behoefte heeft aan deze voorzieningen.

1.9. Gebruik van instanties, woningaanpassing en hulpmiddelen

Naast voorzieningen is er ook nog een aantal, meestal medische, instanties waar gebruik van kan worden gemaakt.

Tabel 12. Gebruik instanties

Instanties	Aantal
Huisarts	64
Ziekenhuis	33
Fysiotherapeut	25
Maatschappelijk werker	14
GGD	4
RIAGG	1
Thuiszorg	8
Wijkverpleegkundige	0
Geen enkele	14

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de meeste mensen de weg naar de medische instanties wel weten en dat de huisarts het meest wordt bezocht.

Wat betreft de hulpmiddelen en de woningaanpassing blijkt dat van de respondenten vier personen gebruik maken van een rollator en één persoon van een rolstoel. Er is maar één persoon die een woningaanpassing heeft.

2. Toekomstige situatie

In dit hoofdstuk komt naar voren hoe de respondenten hun oude dag door willen brengen. Willen ze die in Nederland doorbrengen en in wat voor type woning en in welke wijk.

2.1. Oude dag

Voor het onderzoek is het belangrijk te weten waar men zijn of haar oude dag door wil brengen.

Tabel 13. Land voor de oude dag

Land	Aantal	Percentage
Nederland	72	89 %
Suriname	5	6 %
Indonesië	1	1 %
Weet niet	3	4 %
Totaal	81	100 %

Bijna 90 procent van de respondenten wil de oude dag doorbrengen in Nederland.

2.2. Soort woning

In onderstaande tabel staat de voorkeur van de soort woning waar men de oude dag wil doorbrengen.

Tabel 14. Soort woning

Woning	Aantal	Percentage
Hoogbouw (4 tot 10 verdiepingen)	0	0 %
Middelhoge bouw (2 tot 4 verdiepingen)	15	19 %
Laagbouw (tot 2 verdiepingen)	40	49 %
Eengezinswoning	23	28 %
Geen voorkeur	3	4 %
Totaal	81	100 %

De grootste voorkeur, namelijk 49 procent, gaat uit naar laagbouw. Van de respondenten wil 28 procent in een eengezinswoning de oude dag doorbrengen. Dit sluit aan bij de huidige woonsituatie. Hoogbouw of middelhoge bouw heeft minder de voorkeur.

2.3. Wijk

Op de vraag in welke wijk men de oude dag wil doorbrengen, zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 15. Wijk

Wijk	Percentage *
Woldwijk	27 %
Gorecht	32 %
Noord	6 %
Centrum	31 %
Anders	4 %
Totaal	100 %

De respondenten hebben hun voorkeur uitgesproken voor de wijken Gorecht, Centrum en Woldwijk.

* = uitgedrukt in percentage van de gegeven antwoorden

2.4. Toekomstige behoefte aan voorzieningen in een woongroep

Welke voorzieningen de respondenten in een woongroep zouden willen hebben staat in onderstaande tabel.

Tabel 16. Toekomstige behoefte voorzieningen woongroep

Voorziening	Percentage *
Gebedsruimte	23 %
Recreatieruimte	30 %
Medische zorg	29 %
Maaltijdvoorziening	17 %
Logeerruimte	1 %
Totaal	100 %

De respondenten hebben voornamelijk behoefte aan een recreatieruimte, medische zorg en een gebedsruimte.

* = uitgedrukt in percentage van de gegeven antwoorden

2.5. Toekomstige behoefte zorg

De antwoorden op toekomstige behoefte scoren als volgt.

Tabel 17. Toekomstige zorgbehoefte

Instanties	Percentage *
Huisarts	19 %
Fysiotherapeut	16 %
Thuiszorg	15 %
Ziekenboeg	12 %
Verzorging door kinderen/familie	3 %
Maaltijdvoorziening	12 %
Informatiepunt	12 %
Uitleenpunt hulpmiddelen	10 %
Geen enkele	1 %
Totaal	100 %

De respondenten denken in de toekomst een groot aantal voorzieningen nodig te hebben. De huisarts staat bovenaan en ook de fysiotherapeut en thuiszorg scoren hoog.

* = uitgedrukt in percentage van de gegeven antwoorden